

Oglas, priposlana itd. Nakaj u računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Nord za predbrojbu, oglas itd. Najlu se naputnicom ili položnicom post. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Zko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvo u otvorenom plamu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 87946. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stoga se može i štampati, a ne može se štampati. Narodna poslovnica.

Izias svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju u nepodpisani ne tiskaju nefrankirani ne primaju. Predplata na poštarinom stoji 10 K u obće, 1 na godinu 6 K za seljake, 1 na godinu 11 K - pol godine. Izvan carevine višu poštarina. Plaće i utužnje su u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, koli u Puli, toli izvan leta.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmopolc i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma i preplate.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crodera br. 1, il. kal).

Promjena ministarstva.

Bivšemu ministru predsjedniku barunu Becku mora da priznade i najljubi njegov protivnik osobitu vještinu u poznavanju dobrih i zlih strana današnjeg svjeta. Tom vještinom okoristilo se je za svoja ministarovanja bogato izkoristujući ljudske slabosti u svoje ciljeve.

Odgovori u krugovima austrijske birokracije naučilo je poznavati ljude i odnošaje, što mu je u velike pomoglo kasnije kadno je bio pozvan da upravlja sudbinom ove polovice monarhije.

Kad je proučio o-tavštinu trojice neposrednih svojih predšastnika, Gautsch, Körber, Hohenslohe, koji su si skrivali zube o goruće tada i zamašno pitanje, t. j. promjenu izbornog reda za carevinsko vieće, mnogi zakimahu glavom u dvojbi da li će taj, do tada nepoznat državnik biti u stanju, da provede ono, čega nemogloše provesti izkusni i prokušani ministri predsjednici. I doista njemu se je posrećilo provesti ono, čega nemogloše provesti izkusni i prokušani ministri predsjednici. I doista njemu se je posrećilo provesti novu izbornu reformu na temelju sveobščeg i jednakog izbornog prava. Stojalo ga je to doduše mnogo truda i znoja, jer je morao da žrtvuje glavno načelo te reforme t. j. podpunu jednakost izbornog prava, ali on je ipak uspio. Barunu Becku imadu da se zahvale u prvom redu austrijski narodi ako imadu mnogo slobodoumniji i pravedniji izborni red za carevinsko vieće od zastarjelog, na temelju povlastica osnovanoga izbornoga reda.

Osim izborne reforme, s kojom će biti za uvjek skopčano ime baruna Becka izveo je on i drugo nemanje teško i važno djelo. On je naime učinio konac dugoljetnom krpačenju na austro-ugarskoj nagodbi, sklopliv sa Ugarakom za 10 godina stalnu i čvrstu nagodbu. I tomu se je djelu pripravaralo mnogo iz političkih i gospodar-

skih razloga, nu, njegovi predšastnici nemogloše svi takove nagudbe sklopiti.

Barunu Becku posrećilo se je sretno rješanje i trećeg zamašnog pitanja t. j. rješanje redovitog državnog proračuna za god. 1908., čime se nemogloše pohvaliti svi njegovi predšastnici.

Još je čekalo baruna Becka ogromno jedno djelo, koje, da je sretno piešlo, o-vjekovječilo bi se bilo njegovo ime u povesti austrijakog parlamentarizma. Mišlimo naime izravnjanje narodnostnog spora u Austriji i najpako narodnostnog spora između Čeha i Niemaca u pokrajinama kraljevine Česke. Nu uza svu svoju spremnost i vještinu skratio si je i on zube o to ogromno poduzeće. I njega surušla narodnostna borba u Českoj kao što i druge njegove predšastnike. On je pao žrtvom te borbe jer su došlo u najžešći sukob stranke, koje bijahu njegovim glavnim oslonom.

Ministar predsjednik barun Beck dao je ostavku čitavog ministarstva jer nije uspio utaložiti borbe u Českoj, gdje su danas opreke između Čeha i Niemaca skoro vrhunac postigle.

Ostavku je vladar prihvatio povjeriv sastav novoga ministarstva bivšemu ministru nutarnjih posala barunu Biennerthu.

Ovaj se je dao odmah na posao hoteti sastaviti novu parlamentarnu vladu. Obratio se je na najveće stranke u parlamentu, kojih su članovi sjedili i u Beckovom ministarstvu. Viećanja i pogovori trajali su čedan dana i već su nogive pisale, da se je barunu Biennerthu posrećilo naći najuglednije mužve velikih parlamentarnih stranaka, koji će sačinjavati takozvano koalicionarno ministarstvo. Novine su donosile bile već i imena novih ministara, većinom dakako Niemaca, ali do nastave ministarstva ipak nije došlo.

I taj je igrao glavnu ulogu njemačko-česki spor i dok nebude taj rješon teško će doći do sastava parlamentarne vlade i

redovitog i mirnog djelovanja u carevinskom vieću.

Da se vidi na koliko je poteškoće nailazio Barun Biennerth na konferencijama sa strankama radi sastava nove vlade, prihobćujemo oto nekoje izvadke iz bečkih novina koji glase:

Barun Biennerth je predao Česima i Niemcima pismeno svoju predlogu, koji se sastoje u tome, da se 1. ustanovi permanentna komisija za česko-nejmačko-ki sporazum; 2. da se do konačnog rezultata viećanja te komisije i rješanja sporova utanađi primirje, pa da se Niemci na protive provedbi Streameyevrovih odredba kod českih sudova, a Česi da za sada napuste svoje zahtjeve za česko nutarnje uređovanje; 3. da se pruže garancije za normalni rad českoga sabora.

Toli Česi, koji Niemci odklonili su ove predloge baruna Biennertha, nakon što su o tom predmetu održali posebna viećanja. Baruna Biennertha nije međjutim ostavila nada, to je kasnije saznao u ministarstvu unutarnjih posala skupnu konferenciju pročelnika Čeha i Niemaca, na kojoj će se konačno o ovim predlozima odlučiti.

Međjutim dolaze i poteškoće osobne naravi. Mnoge stranke i narodnosti traže stanovite stolice i te su težnje posve protivne, pak je teško naći i u osobnom pogledu rješanje krize.

Kad današnja skupna konferencija ne bi palača uspjeha, to ne preostaje drugo nego sastav činovničkog ministarstva.

Poljaci su zaključili, da će postupati složno sa Česima.

Dne 12. je na brzojavni poziv prispio u Beč predsjednik dalmatinskog odbora zast. dr. Ivčević. Poslije podne je dr. Ivčević konferirao sa zastupnicima don Jurom Biauokalem i drom. Plojom. Pralije te konferencije posjetio je dr. Iv-

čević baruna Biennertha, te su podulje konferirali o položaju.

O posljednjoj konferenciji izdana je slijedeća obavijest:

O sadašnjem stanju krizo službeno se javlja: Jucerušnje viećanje, što se je održalo u ministarstvu unutarnjih posala pod predsjedanjem ministra Biennertha, potrajalo je punih 18 sati, no predhodno nije još ništa definitivno zaključeno a glede sastava novog parlamentarnog ministarstva. Između stranaka nije se sve dosle mogao postići sporazum glede svih spornih pitanja, pa se usled toga nije našla niti shodna podloga za sastav parlamentarnoga koalicionoga ministarstva. Svi su predstavnici stranaka izjavili, da smatraju sastav parlamentarnog ministarstva priekom potrebom, to taj zahtjev postavljaju kao conditio sine qua non.

Međjutim taj se zahtjev neće izpuniti. Sva nastojanja baruna Biennertha ostala su bezuspješna.

U tom stanju stvari nije mu preostalo drugo nego li da priobedi vladaru svoj nespuh i da se odreče svomu poslanstvu. To je on učinio u subotu u izviestiv vladaru o nemogućnosti sastava parlamentarnog ministarstva.

Na to je primio od vladara novi nalog t. j. da sastavi činovničko ministarstvo ili vladu, u kojoj će sjediti mjesto ministara visoki činovnici pojedinih ministarstva. Takovih ministara činovnika biti će imenovano po svoj prilici šest, dočim će ostalih sedam ministarskih stolica zasjesti ministri iz parlamenta. Među ovim imao bi biti jedan česki, jedan poljski i jedan njemački ministar-zemljak ili ministar bez listnice. Novomu ministarstvu ostali će na čelu barun Biennerth kao ministar predsjednik.

Ovo ministarstvo biti će samo privremeno jer carevinsko vieće nebi dugo trpilo neparlamentarne vlade. Činovništvo

iza guđenja. Negda su i u sjevernim zemljama pritečivali crno vino, jer se je skuplje prodavalo. Danas ga nitko ne isle do za lek. Taki je sadn ukus, a producent treba da s time računa. Kad bi se u Istri premeta tome ravnali, ne bi došlo do onuko strahovite vinske krize, kakova je sada nastala te se staro vino prodaje 5 — 10 novčica po litru.

Oko Ruše i Mirne uspijevalo bi povraćanje, koje bi se sajnjo isplaćivalo u blizini Pule i Trsta. Čudnovato, da još toga ne nanjušite Bugari, koji kraj svih velikih gradova uređuju vrtove, natapaju ih, zaslužuju mnogo novaca, pa ih šalju svoju domovinu. Naš se svijet soli u Americi, a Bugariju je Amerika gdjejed ima veći grad, a u njegovoj blizini potok i zgodan položaj za udešenje vrta. Aveto capito?

Nije naš narod nesposoban za gospodarski unpreadak, ali je neuk. Krievnja pada na državnu vlast, koja ga nije odgajala. (Nastavit će se.)

Amo tamo po Istri.

II.

Kažo se, da je Istra siromašna zemlja. Bogata doista nije; no nije baš ni pusta i golinjna. U gdjejojim predjelima moglo bi pristojno živjeti više naroda, nego što ga danas ima, n. pr. oko Barbana. Nego to je istina, da je ist. Hrvat u nutrnjoj Istri slabo upućen u racionalno gospodarstvo. Niti se je državna niš pokrajinska vlast starala oko njegova duševnog i materijalnog napretka. Tako on još nezna izvaditi iz svoje zemlje sve ono blago, što ga ona krije. Vidio sam ovdje ondje prilično ilopoli volova, krava razmjerno malo, i tanjih ovaca mnogo više, ali ne baš najodabranijih. Prema tome je mliječarstvo u opće na niskom stepenu. To je zlo, veliko zlo. Dopuštam, da kod onakove auše, kakova redovito bje Istru, nomože biti ikadašna krme; no stočarstvu bi se ipak moglo mnogo više pažnje posvećivati. Više vriedi u gospodarstvu jedna dobra krava nego deset ovaca. Ovce planduju po bro-

govima, pobrste sve što je zeleno, gnoj se njihov rasiplje; dok krava, vezana na staju, daje obilje gnoja, mlijeka, tolika, može po malo i voziti i orati. U Istri se još seljak drži i svojih baštinih mgaraca i onđe, gdje bi mogao hraniti vola i kravu. Ovako ne može poljsko gospodarstvo napredovati. Ta kako da uspijeva žito bez gnoja?

Palo mi je u oči zastarjelo obradivanje v-nograda, koje jamačno potječe već od starih Rimljana. Istra je neobično vinorodna zemlja, ali se vino istarsko slabo izvodi. Istarska su vina — ovdje mislim samo na nutrnju Istru — protežno crna, ponješto treпка. Kiselasta su vina i zagorsko i kranjska i štajerska, pa opet nalaze kupaca.

A zašto? U Istri su sve konobe vrlo rdjave; slabo su zračno, a odvise tople. A tko drži u pravom redu bačve, kada su prazne? Vino se neredovito protače i lepuzuje pa djelomično i zato postaje kiselasto. Pravih vinograda ima u opće malo. Treovi se mlaze u brojdamu to su na dugo rezani; daju mnogo grožnja; ali i

slabije vino. Između trsova posndjoni su kleni, gdjegdje i vrbe, za koje su vezane mladiće trsa. Ovako izgledaju brojde, osobito kada je malen razmak između pojedinih redova, kano grnjeje i škarje u kojemu ne može grožđe jednako dozreti.

Ove so stare metode drža ljudi tobožo iz praktičnih razloga, ne uvidjavući, da trsno trpi ništa oko sebe, već dobar koloc. U vinogradu dakle nebi smjelo biti nikakvih živih stabala niti bi se smjelo što sijati. Ovako bi bili vinogradi manji, ali bi bolji plod donosili.

Trebalo bi još, da Istrani oganice proizvednu crnoga vina, koje nalazi vrlo malo kupca izvan Istre.

Znam iz izkusiva, da u Kranjskoj, Štajerskoj, Hrvatskoj, i dalje na sjever, trgovci i gostioničari radi kupuju samo bijelo ili crvenkasto vino. Dalmatinci se opamedaču pa prema tomu priredjuju vino za prodaju; dok sam u Istri našao ljudi, koji još ne znaju, da se može i iz crnoga grožnja načiniti crvenkasto vino na taj način, da se mošt pretoči u bačve admah

ču u ministarstvu voditi državne poslovne najdulje do konca ove godine.

Carevinsko vijeće biti će sazvano pod konac ovog mjeseca i za tamo do nova godine nastojati će baron Bionerth da nadje u parlamentu nauzave, koji bi mogli i htjeli stupiti u parlamentarnu vladu. Hoće li se to posrećiti njemu ili kojemu drugomu, pokazati će nedaleka budućnost.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izbori gradsko kurije u Puli.

Kako na drugom mjestu javljamo, prodro je u trećem gradskom izborničtvu Pule kamoraš Frank sa 189 glasova, dok je naš dr. Laginja dobio 183 glasa, dakle za 6 manje.

Ovom izdajničkom pobjedom postigli su Talijani to, da u Istri neće biti mira, kako su to Talijani prije izbora pisali da ga oni žele samo da mi ne prekršimo sporazum. Ovaj izbor podao nam je još jedno iskustvo vi e, naime da s talijanskim kamorašima ne samo da nije moguće živjeti u miru, nego s tim ljudima nebi smjeli više upustati se u nikakva ugovaranja. Kamoraši nam pokazali očito i sada koliko drže do svoje riječi i koliko štaju ugovor s nama. Sada je nu nam red, da im dostojno odgovorimo: s vama, gospodo kamoraši, ni mira ni pogovaranja!

Nelakrenost talijanskog političkog političkog društva za Istru.

Izborna borba, koja se je razmahala radi trećeg gradskog izborničtva u Puli, potakla je talijansko političko društvo, odnosno talijanski središnji izborni odbor na izjavu, da oni ne ulaze u tu borbu i da stoje na kompromisu sklopljenom u zem. saboru između većine i manjine t. j. da taj izborni kotar pripada Slavenom gradu Pule. Imade i naših dobrišana, koji su u iskrenost gornje izjave povjerovali, nu takvi su hvala Bogu rjeđki. Jer kad bi bila gospoda središnjeg izbornog odbora iskreno s nama mislili, nebi bili čekali zadnji čas niti bi se bili ograničili na puku izjavu. Središnji izborni odbor imao je na raspolaganje drugih, težih i važnijih sredstava i načina, da svoje pristase u Puli prinuka na kompromis, da nederaju u slavenski izborni kotar, nu oni su se ograničili na jednostavnu izjavu i to u posljednji čas kadno nije mogla više škoditi ni koristiti.

Da im je bilo stalo do poštenog kompromisa, nebi bio prvak talijanske stranke u Puli i u pokrajini, zemaljski kapetan u u sabotu na večer obolio, već bi bio pao na skupštinu talijanskog izbornika u Puli i tuj uložio sav svoj ugled i upliv da se kompromis nekrši. On je liepo ostao kod kuće, izpričao se bolešću i pustio neka se odmalu na početku poruši ona zgrada za koju mu je cesarski namjestnik u saboru toliko hvalte izpjevao. Mi u ostalom nezamjeravamo toliko ni g. Rizzi-u ni talijanskom političkom društvu ili središnjem izbornom odboru, već se čudimo onoj našoj gospodi, koja su sklapala kompromise sa strankom, za koju su znali, da počiva sva njezina prevlast i njezino gospodarstvo u Istri jedino na lukavosti, prevarama i nasilju. Novi im je tomu dokaz uspjeh izbora u trećem izborničtvu grada Pule, gdje nam se je otelo zastupnički mandat, kojega su sami uvijek proglašivali slavenskim.

Lošinjski kotar.

Iz Cresa.

22. t. m. j. je dan velike važnosti za cijeli utok, a napose za grad Cres. Kakvo je bilo stanje creakog kopca otrag osam godina može jedino onaj reći, koji je kroz to vrijeme medju tim narodom živio i radio. Politička borba koja se biljaše za

počela malenog imadžaje izgleda u uspjeh, a to poradi ovisnosti mnogog. Smišljalo se razne načine, kad eto padne sretna misao, posudno zrno u sjemenja zlatnu zemlju, osnutak gospodarskog i konsumnog društva. To biljaše kao znak bolje budućnosti, to biljaše zništava, koja okupljaše pomalo zahudjele, to biljaše sjonik u kojem se odmarahu oslobođeni od papirza bezdušnika i lihvara. Bačeno sjeme u brzo se razgranjivalo, dak se eto sada no razgranu i potpuno stablo, ta pod svoje grane skuplja sve svoje da im priča prepačena no žalibože i spašajnja zla, sokoli ih na borbu, podaje im doševne i tjelesne hrane.

Kao labud bijeli diže se nad morem palača, koja svakog stranca zadivljuje, koja svakom u živoj slici stavlja pred oči ličiku i moralnu jakost Hrvata u Cresa. „Narodni Dom“ je suda kritička riječ, koja leti od usta do usta svijlu, i sera im širi veseljem, a neprijatelju jadom i strahom. Narodnim Dmóm dolazi Cres u tješnijoj sračračnj svojih li Istri raslanih posestrinu. Narodnim Domom pruža svoje ruke braći da je zagrlji.

Poradi podmakne zimsko dober političke konstelacije obavil će se otvorenje sasima skromno uz domaću zabavu i predstavu sa sljedećim rasporedom: u 4 1/2 svačani blagoslov, govor predsjednika i njegovi.

- Večernja zabava započinje u 7 sati.
- 1) Proslav
- 2) Poputnica Hrvatske od M. pl. Faruk-a udara tamburaški zbor
- 3) „Narodni Dom“ od E. Bjeloplavljca deklariruje gdjeica Ivanuka pl. Snjevič
- 4) Živo biju ... Pjevu pjevački zbor
- 5) Uprosi, od Čuhova, slika ujednom činu. — Licca:
- Čubukov g. Anto Davarinović
- Natalija kei gdjeica Iv. pl. Sajevič
- Lomov g. Ante Blečić
- 6) Anicka od V. G. Broža udara tamb. zbor
- 7) Slovenac i Hrvat pjeva pjevački zbor
- 8) Hvala Bogu stol je prostret, šaloigra u 1 čin. — Licca:

General Galinovski . . . g. Vj. Opatić
Kristina, Generalica gdjeica Iv. pl. Sajevič
Dora, kei gdjeica Zorka Bobinac
Krstov, zet generalov g. Ante Davarinović
Meca sobarica . . . gdjeica Kran. Pravdič
Dukljan sobar . . . g. Ziga Haslinger
Plcs.

Voloski kotar:

Odlazak zborovodje „Istarske Vile“ iz Kastva. Od tamo pišu nam: Naš veleriedni zborovodja i odlični pjevač „Istarske Vile“ g. Gajo Milneršić bio je uspostavljen na učiteljsku službu i to na pučku školu u susjedni Zamet, kamo je jurve pošao i kamo su ga pratile naše najbolje želje. Našim zborom ravnao je osam godina i njemu se imadu pripisati što je taj zbor imao toliko uspjeha. On nas neće ni u Z ametu zapustiti jer mu je „Vila“ zrcu prirada pak će ju i nadalje njegovati i voditi. Na odlazku kliknuso mu srdačni: „Živio“.

Državna podpora poreznoj občini Kozjano (občina Materija). Občinari porezno občino Kozjane podneshi su putem svog zastupnika molbu na ministra unutarnjih posala za državnu podporu u svrhu dogradnje svog vodovoda. Ministar Bionerth javio je dne 16. o. m. j. zastupniku, da je podijeljena državna podpora u iznosu od 1000 K u gornju svrhu.

Koparski kotar:

Oljok sa Izboru.

Iz Lanišća nam pišu. — „Sveti kriz na se, put pod noge, pak veselo kao na pir, na izbore; jer kakvu sibu odročez, onakova će to topati; a uvijek drži na pameti, da svoj svoga i do jama palje, ma

ga u nju vrći ne ča; a koji ne će bratu za brata, tudjina će za gospodara!“ — Tih zlatnih riječi našega Laginje izjeto sa se, kada je bio proglašen rezultat izbora na našem biraštvu u Klenovačaku. Kogrom iz vedra neba palo je najna među naš hrvatski kraski narod 22 talijana, koji su svoj slabi glas odali nekomeu Dr. Pe santu i (ost, ne smjilo se! nekomeu Kandušću.

Moguće će koji misliti, da ima i kod nas budli koji talijan, ta gdje ne bi on bio, ali ča se ljuto prevartili. Možda pak ča si enda tih dvadeset i dva omjestiti od snijega, kad nam ga Bog pošalje, kakvogaa čozola, pak ča mu se moći klanjuti kao nekada pogani svome drvenome bogu!

Kako je već u „Našoj Slugi“ bilo ja ljeno, postoje ovdje nekakve razmirice rudi općinske puše, pa da se tobožu osvetljivel osvete, glasovali su brižni za dva talijana, akoprem se je glasovalo kod nas samo jednog zastupnika.

Vrupci po krovima cvrkaču, da su se vrgli u talijane sauo ovdari iz našeg sela, zalozna im majka! Te talijanske junake svaki će vlahko raspoznati, pošto se preselc sa svojim ovcama preko zime k Puli, gdje im je mnogi naš čovjek na ruku išav, a oni to sada ljepo naplaćuju.

Dođim klikemo onim 450 izbornikom koji su složno odali svoj glas našem Flegu, srdačni „žvjell“, odbijamo sa gnjušanjem stramotu, koju najviše našoj Čičariji oni ljudi, koji su obučeni u naše stane, poštone benevrecke. — Ja mislim, da je i tim tužnim benevreckama teško, kad su u nje, ko iz neba, polj talijani!!
Sramite se, izdajlice!!

Bigatta, o. kr. poreznom blagajniku u Buzetu, je svo dozvoljeno.

Is Buzeta pišu nam:

Nije dosta, da taj čovjek čini poteškoće našim ljudima u uredu, ne poznavajuć njihovog jezika, već im stavlja život u pogibao i na javnim putevima.

Nedeļu 18. oktobra o. g. išo je u društvu sedmero ljudi iz Buzeta put Sluma. Pošto predjose preko željezničke pruge uz postaju i odmrješe nekoliko koraka krašticom uzbrdo, začuše neko zvrndanje oko usiju i hitac na postaji. U istom trenulku zauglavlja se na postaji teretni vlak, jer bljahu upoznali, da su im oko glava zujila olovna zrna iz puške. Povratilse se svi na postaju, da saznaju, tko i zašto je proti njima pucao. Pred gostionom nedaleko postaje nadjose na ceati vrtećeg se našeg Bigatta sa puškom o ramenu. Popltaše višo osoba, a medju njima i predstojnika postaje i činovnika, koji je onog dana imao službu kod vlakova, dali znadu, tko je pucao na postaji, kad je vlak došao, ali zaman. Nitko nije znao!? Konačno saznadoše po jednom slugi postaje, da je hitac ispalio naš prvi porezni blagajnik Bigatta, sjedeći na klupci za putnike u postaji. Medjutim biljaše Bigatto naslutio o čemu se radi, to je pobjegao na svoju i onih ljudi sreću.

O činu biljaše obavještena e. kr. oružnička postaja u Buzetu, ali rek bi da je istragu obustavila, jer se krivac izgovara, da je streljao ne bi li dozvao pso. Čudna li i smješna izgovora! Zar u tu svrhu treba sa kreatom puškom pucaati, a uz to na postaji, gdje se stavlja u opasnost ljudo? Kad bi i taj izgovor bio istinit, u kojega se ne da vjerovati, onda se vidi, kako znače dotičnik baratati oružjem. Očito je to, da su oni ljudi bili u opasnosti života, pa se zaitjova koll od e. kr. oružničke postaje, toll od državnog odvjetništva, da o stvari povedo najstrožiju istragu.

Dar „Družbi sv. Ćirila i Metoda“ za Istru.

Prigodom vjenčanja Matku Zmak, sa gdjeicom. Antonijom Šverko, na prodlog g. Antuna Šverka u Lanišću, stanujućeg u

Šijani Pula, sabralo se za „Družbu“ K 1026 fl. a darovaše sljedeći:

Josip Puhalj K 1—, Ražica Puhalj 20 p., Mate Grbac 40 p., Petar Šverko 60 p., Poropat stražar kolodvor Pula 60 p., Josip Zmak Ička 40 p., Blaž Fabijanić malo Mune 40 p., Jelo Šverko žena Petra 20 p., Jakov Zmak Ička 40 p., Jakov Zmak brat oženja K 1—, Ivan Puhalj Kuzme 30 p., Antun Šverko Šijana K 1—, Anica Šverko 20 p., Marija mlička 10 p., Marija mlička 2 p., Marija Šverko Antonova 20 p., Ivan Baždon nut 20 p., Suzana Grbac 2 p., Vazmina Grbac 2 p., Mate Zmak oženja K 2—, Antonija Šverko nevesta K 1—.

Razne primorske vijesti.

Zakonska osnova o pripojenju Bosne i Hercegovine: Austrijska vlada dostavila je predsjedništvu carevinskoga vjeća zakonsku osnovu o pripojenju Bosno i Hercegovine.

Naslov je zak. osnovi: „Zakon od... o proširenju suverenostga Prava Njegova e. i kr. apost. Velikanstva i ustanova pragmatičke sankcije na Bosnu i Hercegovinu“. Zakonska osnova imade tri paragrafa, koji glase:

§. 1. Odredba Njegovog e. i kr. apostolskog Velikanstva, po kojoj su prava Njegova suverenosti kao i ustanova pragmatičke sankcije proširene na Bosnu i Hercegovinu u nakani, da im se podtele ustavne uredbе, ovim se odobrava u smislu §. 5. zakona od 22. veljače 1880.

§. 2. Ustanovo zakona od 22. veljače (D. Z. L. br. 18) ostaju dalje u snazi.

§. 3. Ovak zakon staju na dan proglašenja na anguu uz propostavku, da slične ustanove dobiju zakonsku snagu u zemljama ugarske krune i da budu u isto doba s ovim zakonom proglašene.

Narodni dar.

Čedno, bez buke radio je za narodnu stvar blagopokojni Fran Dukić pok. Antona Dirčić, brat blagopokojnoga, za narod naš veoma zaslužnoga dra. Dukića, odvjetnika u Pazinu. Narod liepe naše Kastavštine ljubio ga i štovao veoma, te ga dugi niz godina birao u občinsko zastupstvo. Koliko biljaše uvazavan pokazuje i to, što biljaše i občinskim viećnikom. Svoju žarku ljubav k svomu hrvatskomu narodu u Istri i njegovoj prosvijeti pokazao je i na samrtnoj uri: u oporuci je ostavio za „Djaško pripomoćno društvo“ u Pazinu 2000 kruna. Znao je on, da na mladima svijet ostaje, znao je, da mladež, mladanicu naše bolje budućnosti, treba podupirati.

Vrli rodoljube, bila Ti lahka rodjena gruda, koju si toliko ljubio!

Pučka čitaonica u Štrpedu.

U nedeļu dne 22. t. m. j. otvora se u Štrpedu kod Buzeta pučka čitaonica pod imenom: „Izvorska vila“. Uz čitaonicu spojena je i pučka knjižnica. To je prva čitaonica, koju je osnovalo Hrvat-slov. akad. šerijalno društvo „Istra“ držeć se svog programa, naime da medju našim seljaštvom diže prosvjetna društva s osobitim obzirom na narodnu ekonomiju.

Podružnica „Družbe“ u Miunu.

Iz Miuna kod Buzeta, dne 15. XI. ob. javlja se, da ča u nedeļu dne 22. t. m. j. u 3 ata poslije podne u kući g. Antona Jaka b. 7 obdržavati četvrtu godišnja skupštinu podružnica Družbe sv. Ćirila i Metoda uz občini dneval red, na koju se svi članovi najuljudnije pozivlju.

Talijanski kršćanski seljaloi porgorjoli.

Očekivalo se je obćenito, da ča talijanski kršćanski seljaloi nakon proslodjenjog sjajno pobjeda proti liberalcom i kod ovih izbora za naš zemaljski sabor bar nekoliko svojih pristasa spravili u zemaljski sabor. Išli liberalci nisu skrivali bojazni, da ča im klerikalci oteti po koji mandat u prvom izborničtvu pote kurije

ije se je
stupnik i
padaru. N
alci i socij
e Apolon
ste nade
vn, nago
u Vod
novjerlja
ula dolaz
atni kanc
jalistom.
elj Torzen
beralaca
io je kor
ego li nje
omodi, je
eli pobiti
U Ro
klerikalci
janu se
orlu u z
staje talij
ez ijedno
na hoče
n da r
om život
amu.
Izbo
abor ob
onedjelje
Oli t
za na II
vojica i
burnijog
bivli P
radekom
sanvjti
ne prot
U e
sandidat
stru av
šije. O
er. Dep
idata
lik Izul
e so ob
nedju
klopljen
nti pro
če ta
on.
U i
nih: t
a talij
ad
r. Lag
Knslv
Opat
Mošću
to je
uli do
berala
kte o
Ne
Ti
starsk
istrijs
Mi
nista
pravlj
dijoni
Up
jelni
U
ini pr
Up
pred
U
tez F
Up
tjelni
Mi
i. Gec
Up
dijoni
Mi
braho
Pe
ček i
amovij

POZIV

na izvanrednu glavnu skupštinu
GOSPODARSKOG TRGOVAČKOG DRUŠTVA
u KASTAVU,

koja će se održavati dne 22. novembra
1908. u Spiničevićima u 4 sata poslije podno
u dvorani Spiničić Ivana kbr. 40, sa dno-
nim redom:

1. Priobćenja uprave;
2. Izbor i imenovanje poslovođe;
3. Razni predlozi.

Gospodarsko trgovačko društvo
KASTAV, 15. novembra 1908.
Odbor.

Pisarničkog činovnika

traži Dr. Gjuro Červar, odvjetnik u
Voloskom. Ponude rečenom g. odvjetniku.

Vabilo

na izredni obični zbor „Podgradske poso-
jilnice in hranilice, reg. zadruge z neo-
mejenim poročtvom v Podgradu, kateri
bo v soboto

dne 28. novembra 1908 ob 2 uri
popolne v zadružni pisarni v Podgradu.
Vsporod.

1. Volitev starešinstva, nadzorstva in raz-
sodstva.
2. Prememba pravil.
3. Slučajnosti.

Starešinstvo.

TRAŽI SE

trgovac ili izučeni trgovački pomoćnik, po
mogućnosti s obitelji, za društveni dočas.

Ponude poslati na:

Ivan Zović pok. Ivana,
Rovinjsko Selo (Istra).

OSVJEDOČITE-

SE

da najjeftiniju i najbolju robu
možete dobiti kod tvrtke:

FRANTIŠEK MEJDR
Hutvaid 10.
(Česka)

Tkaona
na stroj i od-
prema.

Barhetti, Damuski, Gradli,
Kunafaci, Krotoni, Zefiri, i
t. d. sve u najjeftinijim cijenama,
vlasita tvornica zahtjevajte svuda
Novo platno
s narodnim biljgom. Komad 23 m.
za 16 K franko.

POZOR!

50.000 para cipela.

4 para cipela samo za K 7.—

Radi opustave plaćanja nekih većih
tvornica, ovlašten sam jednu ovcu zalihu
cipela izpod cene. — Svakomu čovjeku
šaljem 2 para muških i 2 para ženskih
cipela na vrhu iz crne ili žute kože sa
čvrstim poplatima, moderne i elegantne
forme točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7.—

Raznašlje pouzdećem

L. Zwelg's Schuh-Export

KRAKOV broj 95.

Promjena dozvoljena a na zahtjev vraćam i novac.

Br. 1902.

Razpis natječaja.

Polag zaključka opć. zastupstva stvo-
renog u sjednici od 4 kolovoza o. g. raz-
pisuje se ovime natječaj na jedno mjesto
općinskog redara uz goštanju plaću od
1000 K (hiljadu kruna). Redarsku unifor-
mu davati će obć. odbor.

Aspiranti za to mjesto treba da dokažu:

- a) austrijsko državljanstvo;
- b) dobu od barom 25 godina;
- c) podpuno posjedovanje građanskih
prava;
- d) zdravo fizičko ustrojstvo;
- e) dobar glas i nepriekorano moralno
ponašanje.

Aspiranti će povše dokazati, da po-
sjeduju i specijalne sposobnosti kakove su
neophodno potrebite, da se može od njih
očekivati povoljno vršenje posla, što će
im se povjeriti.

Zahijeva se poznavanje hrvatskoga
jezika u govoru i pismu.

Prvenstvo će imati umirovljeni oru-
žnici ili izluženi časnici vojske što ne pre-
koraćuju 50 godina života.

Nastup službe sa 1. siječnja 1909.

Molba treba da se prikažu do 15.
prosineca o. g. (uključivo).

Općinsko poglavarstvo

u Baški, dne 12. studenoga 1908.

Načelnik:

M. P. N. DORČIĆ v. r.

GOTOVI KREVATI

iz crvenog platna dobro pu-
njeni, pokrivač ili podnja
pernjaca 180 cm. duga,
116 cm. široka K 10.—, K 12.—, K 15.—,
i K 18.—; 2 metra duga 140 cm. široka
K 13.—, K 15.—, K 18.—, i K 21.—; jas-
tuć 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3.—,
K 3.50, i K 4.—; 90 cm. dugi, i 70 cm.
široki K 4.50 i 5.50.

Izraduju se i po posebnoj mjeri, strunjače
na 3 dijela za i krevet po K 27.—, boje
K 13.—. — Raznašlje franko pouzdećem od
K 10.— naprijed. Zamjena i vraćeno pri-
znaju ako se poštarina plati.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 933
pošta PILSEN, Česka.

Sapun Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru je najbolji i najjeftiniji, zato trošite samo taj sapun.

Dužnost je svakog našeg trgovca da drži u svojoj trgovini samo
Družbin sapun, a time će bez svoje štete doprinášati probu-
djenju hrvatske svjesti u Istri.

Naručbe se šalju tvrdki
IVAN LENTIĆ, Milna (Dalmacija).

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opozlva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Odlazak i Dolazak	Postajo	Dolazak i Odlazak	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
Pojte podno	Prijte podno				Posilje podno	Posilje podno
—	4.30	odl.	V Baška	dol.	—	6.—
—	5.30	dol.	Punat	odl.	—	4.50
5.—	5.45	odl.	„	dol.	5.15	4.35
5.15	6.—	dol.	Krk	odl.	5.—	4.20
5.30	6.10	odl.	„	dol.	4.50	4.10
6.45	—	dol.	Beli	odl.	3.35	—
6.55	—	odl.	„	dol.	3.25	—
—	6.55	dol.	Glavotok	odl.	—	3.25
—	7.—	odl.	„	dol.	—	3.20
7.30	7.30	dol.	Mališka	odl.	2.50	2.50
7.40	7.40	odl.	„	dol.	2.35	2.35
8.30	8.30	dol.	Omišalj	odl.	1.45	1.45
8.40	8.40	odl.	„	dol.	1.35	1.35
9.30	9.30	dol.	Rijeka	odl.	12.45	12.45

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog re-

Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andraszy 25.

PUNAT, dne 8. listopada 1908.

RAVNATELJSTVO.

Najizvrstnije

bakalarevo ulje

pripravljeno sa željezom.

Ovo ulje dobiva se iz najboljih bakalarevih jetara. Poradi svoje finoće
nadkriljuje sva obična ulja, a ima ugodan sladak ukus tako da ga
svatko lahko piti može. Sa velikim uspjehom upotrebljava se kod kaš-
lja, plućnog katara, bledoće, slabosti, promuklosti, nahladi, po-
manjkanja krvi i t. d.

Odrasli piju po 2 žlice na dan, dok djeca uzimaju 1 do 2 male žličice na dan.

Ciena jedne boce K 2.—.

Dobiva se samo u ljekarni

„K' SV. ĆIRILU i METODU“ u Pazinu, Istra.

Ista ljekarna ima na skladištu zalihu
modernih specialiteta, novih lijekova, ovoja i mineralnih
voda i t. d.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

BALKAN

d. o. s. j. u TRSTU

RIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2160.

Brzojaviti: BALKANSPED.

Žiro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uređjene magazine svaku vrst gos-
podarskih proizvoda, daje na iste predumove a uz vrlo po-
voljno uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako
kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih
mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarňuje
robu i daje zajmове na robu ležeću u javnim skladištima.

Otprema svaku vrst pošiljaku u svim pravcima točno i
brzo, obavlja reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje
i uputu brzo i budava.